
Modul pro koordinátory žákovského parlamentu na ZŠ

VP2 prezenční forma

Metodické listy po evaluaci

Mgr. Jaroslav Goj

Tematické celky

1. Demokratická kultura
2. Žákovský parlament
3. Osoba koordinátora
4. Přístup vedení školy, učitelů a nepedagogických pracovníků k ŽP
5. Hlasování
6. Volby
7. Kompetence, role, funkce žákovského parlamentu
8. Výbory
9. Jednací řád parlamentu
10. Memorandum (smlouvy)
11. Evaluace a autoevaluace

Cíle výuky

Předmět umožňuje žákům vhled a orientaci v oblastech založení a provozování žákovského parlamentu. Dále poskytuje orientaci v základních demokratických principech, ve vývoji našeho národa v kontextu svobodného rozhodování. Předmět umožňuje žákům utvořit si vlastní názor a poukazuje na historický vývoj a smysl dějin

Československa a samostatné České republiky, tak aby se žáci z těchto dějinných událostí byli schopni poučit.

Obsah předmětu

Vychází z obsahového okruhu Společenskovední vzdělávání. Hodinová dotace činí jednu vyučovací hodinu týdně a 40 vyučovacích hodin za školní rok v rámci nepovinného předmětu. Učivo je tvořeno výběrem z občanské nauky a dějepisu. Učivo využívá návaznosti na předměty společenského vzdělávání, jako jsou psychologie, filozofie, občanská nauka a dějepis.

Cílová skupina

Cílovou skupinou jsou pedagogové (koordinátoři) a žáci 3.–9. tříd základních škol.

Průřezová témata

Občan v demokratické společnosti

- ❖ Váží si demokratických hodnot a snaží se je zachovat pro budoucí generace.
- ❖ Postupuje dle principu spravedlnosti, čestnosti a právního státu.

Občanská kompetence

Žák prostřednictvím studia tohoto předmětu:

- ❖ jedná v souladu s morálními principy, přispívá k uplatňování hodnot demokracie,
- ❖ jedná odpovědně, samostatně, aktivně, a to i ve veřejném zájmu,
- ❖ učí se přijímat kulturní odlišnosti,
- ❖ učí se odpovědnosti za své vlastní činy.

Klíčové kompetence

Žák prostřednictvím studia tohoto předmětu:

- ❖ srozumitelně a souvisle formuluje své myšlenky,
- ❖ efektivně se učí pracovat a vyhodnocovat dosažené výsledky,
- ❖ zpracovává samostatně jednoduché texty na běžná i odborná témata,
- ❖ učí se aktivně naslouchat a pozorovat, aby pochopil obsah sdělení,

- ❖ je schopen se vcítit do pocitů jiného člověka,
- ❖ učí se pracovat v týmu a spolupracovat,
- ❖ umí komunikovat s ostatními členy v týmu,
- ❖ učí se zvládat konfliktní situace v klidu a s respektem.

Kompetence informačních a komunikačních technologií

Žák prostřednictvím studia tohoto předmětu:

- ❖ získává informace z otevřených zdrojů, zejména pak z internetu,
- ❖ dokáže pracovat s moderní hlasovací aplikací prostřednictvím notebooku, tabletu nebo chytrého telefonu.

Další kompetence, které žák získá studiem předmětu

Kompetence k učení

V rámci žákovského parlamentu se žáci učí mnohým znalostem a dovednostem, které jsou pro ně nové a se kterými se dosud nesešli, nebo si již dříve naučené procvičují, opakují a rozvíjí.

Kompetence k řešení problémů

Nedílnou součástí práce v žákovském parlamentu je řešení problémů. Před žáky je postaveno mnoho problémů a překážek, které musí operativně řešit. Učí se reagovat na nové situace a hledat jejich řešení.

Kompetence komunikativní

Na schůzkách žákovského parlamentu se učí komunikovat nejen mezi sebou, ale i s ostatními osobami, které jsou součástí školního prostředí. Nutí je naučit se komunikovat se spolužáky, kteří jsou stejně staří, ale i se staršími a mladšími, což je velmi důležité. Každá věková skupina má svá specifika a odlišnosti. Při práci v žákovském parlamentu se žáci setkají i se staršími lidmi, jako jsou učitelé, vedoucí pracovníci a také nepedagogičtí pracovníci, které možná vůbec do té doby neznali.

Kompetence sociální a personální

S komunikací souvisí i sociální a personální role, jelikož žáky učí najít si místo ve společnosti a určit si své místo v ní. Každý člen žákovského parlamentu má své místo

a roli, kterou musí zastávat. Je staven do role řídicí i řízené. Musí se naučit orientaci v prostředí ostatních lidí.

Kompetence občanské

Práce ve žakovském parlamentu učí žáky respektovat ostatní lidi, vážit si jejich hodnot a názorů. Pomáhá rozvíjet schopnosti a dovednosti vcítit se do situace druhých lidí, vědomí vlastních práv a povinností či respektování právních, společenských i morálních norem a pravidel.

Kompetence k podnikavosti

Kompetencí k podnikavosti se rozumí schopnost využívat příležitosti a nápady a vytvářet z nich hodnoty pro ostatní. Její podstatou je tvořivost, kritické myšlení a řešení problémů, iniciativa a vytrvalost, schopnost spolupracovat s ostatními s cílem plánovat a řídit projekty, které mají kulturní, společenskou nebo komerční hodnotu. Školní parlament může pořádat různé akce, při kterých mohou žáci tuto kompetenci rozvíjet. Jedná se o různé workshopy, jarmarky, divadelní představení, sportovní akce aj.

Tematický celek č. 1: Demokratická kultura

Doporučené formy organizace výuky tematického celku:

- řízená diskuze,
- hromadná (frontální) výuka (výklad, popis, vysvětlení) – co je to demokratická kultura, co je to stát, popis politické situace v České republice, význam politických stran, vládní koalice, mezinárodní spolupráce, Evropská unie, lidská práva,
- projektová výuka,
- týmová výuka,
- otevřené vyučování.

Doporučené metody výuky:

- práce s informacemi,
- didaktická aktivita pro seznámení účastníků,
- debata,
- brainstorming,
- buzz group,
- case study,
- hobo metoda,
- incident aj. – viz skriptu,
- metoda diskuzní – žáci diskutují o pojmu demokracie, uvádí konkrétní příklady, pracují a vyhledávají informace.

Konkrétní popisy metod výuky jsou podrobně popsány ve skriptech pro koordinátory žákovského parlamentu na ZŠ.

Učební pomůcky:

- internet, učebnice občanské výchovy a dějepisu, psací potřeby, pracovní listy k tématu, skriptu.

Forma/způsob ověření získaných znalostí a dovedností:

Žáci jsou schopni definovat pozitiva a negativa demokracie.

Žáci vytvoří vlastní definici pojmu demokracie. Např.: „*společenství občanů, kteří společně vykonávají správu věcí veřejných, což znamená, že se nejedná o vládu jedince nebo omezené skupiny*“.

Žáci charakterizují autoritativní a demokratický režim.

Žáci interpretují konkrétní příklady ze života a zaujímají k nim správný postoj z hlediska demokracie.

Žáci umí vyjmenovat hlavní politické strany v České republice.

Žáci umí popsat fungování Evropské unie.

Žáci umí vyjmenovat základní lidská práva.

Hodinová dotace:

4 vyučovací hodiny

Tematický celek č. 2: Školní parlament

Doporučené formy organizace výuky tematického celku:

- hromadná (frontální) výuka (výklad, popis, vysvětlení) – co je to žákovský parlament, k čemu slouží, jaké jsou silné a slabé stránky parlamentu,
- řízená diskuze,
- týmová výuka,
- otevřené vyučování,
- prezentace jiných zavedených systémů na jiných školách.

Doporučené metody výuky:

- metody výkladu – koordinátor vysvětlí smysl a přínos žákovského parlamentu,
- metoda diskuzní:
  - ✓ žáci diskutují s cizím odborníkem nebo členem jiného žákovského parlamentu,
  - ✓ žáci diskutují o tom, jak by si představovali svůj parlament, co by chtěli řešit a jakým způsobem začít činnost tohoto seskupení,
- vyhledávání informací o jiných žákovských parlamentech,
- práce s informacemi,
- beseda s odborníkem (jiný koordinátor ŽP, člen ŽP na jiné škole),
- uvolňovací aktivita pro odlehčení atmosféry,
- debata,
- brainstorming,
- didaktické hry aj. – viz skripta (kap. 2.2.9).

Učební pomůcky:

- internet, psací potřeby, příklady jiných školních parlamentů, skripta, pracovní listy.

Forma/způsob ověření získaných znalostí a dovedností:

Žáci jsou schopni definovat pozitiva a negativa školního parlamentu.

Žáci vytvoří plán, jak začít provozovat žákovský parlament.

Žáci popíší možné oblasti (akce), které jsou vhodné pro řešení v rámci žákovského parlamentu.

Hodinová dotace:

4 vyučovací hodiny

Tematický celek č. 3: Osoba koordinátora

Doporučené formy organizace výuky tematického celku:

- řízená diskuze,
- hromadná (frontální) výuka (výklad, popis, vysvětlení) – co je obsahem práce koordinátora žakovského parlamentu, jaký by měl být koordinátor, jaké by měl mít povahové a profesní vlastnosti, v čem by měl koordinátor žákům pomáhat a co by měl nechat v jejich kompetenci,
- týmová výuka,
- individuální výuka,
- otevřené vyučování.

Doporučené metody výuky:

- práce s informacemi,
- didaktická aktivita pro seznámení účastníků,
- debata,
- brainstorming,
- buzz group,
- case study,
- hobo metoda,
- metoda diskuzní – žáci diskutují o osobě koordinátora, uvádí konkrétní příklady, pracují a vyhledávají informace.

Konkrétní popisy metod výuky jsou podrobně popsány ve skriptech pro koordinátory žakovského parlamentu na ZŠ.

Učební pomůcky:

- internet, psací potřeby, pracovní listy k tématu, skripta.

Forma/způsob ověření získaných znalostí a dovedností:

Žáci jsou schopni definovat práci koordinátora.

Žáci vytvoří vlastní profil osobnosti koordinátora.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MŠMT
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Žáci uvádí konkrétní příklady kladných a záporných vlastností koordinátora.

Hodinová dotace:

2 vyučovací hodiny

Tematický celek č. 4:

Přístup vedení školy, učitelů a nepedagogických pracovníků k ŠP

Doporučené formy organizace výuky tematického celku:

- řízená diskuze,
- hromadná (frontální) výuka (výklad, popis, vysvětlení) – jak by si žáci představovali postoj k instituci žákovského parlamentu od vedení školy, ostatních učitelů a nepedagogických pracovníků, hledají možnosti, jak by mohlo vedení školy a ostatní pracovníci přispět ke zlepšení práce žákovského parlamentu,
- týmová výuka,
- individuální výuka,
- otevřené vyučování.

Doporučené metody výuky:

- didaktická aktivita za účelem seznámení účastníků,
- debata,
- brainstorming,
- buzz group,
- case study,
- hobo metoda,
- metoda diskuzní – žáci diskutují o přístupu k instituci žákovského parlamentu, uvádí konkrétní příklady, pracují a vyhledávají informace.

Konkrétní popisy metod výuky jsou podrobně popsány ve skriptech pro koordinátory žákovského parlamentu na ZŠ

Učební pomůcky:

- internet, psací potřeby, pracovní listy k tématu, skripta.

Forma/způsob ověření získaných znalostí a dovedností:

Žáci jsou schopni definovat funkce vedoucích pracovníků, učitelů a nepedagogických pracovníků.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Žáci vytvoří vlastní profil ideálního vedení školy, učitelů a nepedagogických pracovníků.
Žáci uvádí konkrétní příklady, jak mohou vedení školy a ostatní pracovníci pomáhat žákovskému parlamentu.

Hodinová dotace:

2 vyučovací hodiny

Tematický celek č. 5: Hlasování

Doporučené formy organizace výuky tematického celku:

- individuální výuka,
- projektová výuka,
- týmová výuka,
- otevřené vyučování,
- frontální vyučování (výklad, popis, vysvětlení) – co je to hlasování, hlasovací aplikace, hlasovací model.

Doporučené metody výuky:

- praktická ukázka – práce s hlasovací aplikací ClassFlow: www.classflow.cz,
- prezentace jiných způsobů hlasování,
- práce s informacemi – vysvětlení práce s hlasovací aplikací – viz skripta, příloha č. 4,
- vytvoření modelů hlasování.

Učební pomůcky:

- internet, psací potřeby, počítač a mobilní telefon pro praktické testování bezplatné internetové hlasovací aplikace ClassFlow, skripta.

Forma/způsob ověření získaných znalostí a dovedností:

Aktivita v hodině při diskuzi o hlasovací aplikaci.

Výhody a nevýhody hlasování pomocí hlasovací aplikace, rep. hlasovacího lístku.

Aktivní práce s hlasovací aplikací ClassFlow.

Vytvoření hlasovacích modelů žáky.

Praktický příklad:

Žáci připravují systém hlasování do ŽP – ukázka viz skripta.

Hodinová dotace:

5 vyučovacích hodin

Tematický celek č. 6: Volby

Doporučené formy organizace výuky tematického celku:

- frontální vyučování (výklad, popis, vysvětlení) – co jsou to volby, volební systém, volební program, druhy voleb,
- vycházka a exkurze (místní zastupitelstvo, Parlament ČR).

Doporučené metody výuky:

- videoukázka – volby do Parlamentu ČR, volby prezidenta republiky, hlasování sněmovny
- praktická ukázka – práce s hlasovacím zařízením ClassFlow – viz skripta, příloha č. 4,
- prezentace jiných volebních systémů,
- práce s informacemi – vysvětlení organizace voleb,
- vytvoření modelů voleb žáky (pro inspiraci slouží praktický příklad v příloze skript),
- exkurze na zasedání městské rady, zastupitelstva, Parlamentu ČR apod.

Učební pomůcky:

- internet, psací potřeby, postup organizace voleb, pracovní list s prezentací jiných volebních modelů, videoukázky, souhlas rodičů s účastí žáků na exkurzi, počítač a mobilní telefon pro praktické testování bezplatné internetové hlasovací aplikace ClassFlow.

Forma/způsob ověření získaných znalostí a dovedností:

Aktivita v hodině při diskuzi o volebním modelu.

Vytvoření volebního modelu žáky.

Osobní účast na exkurzi.

Znalost druhů voleb v ČR.

Praktický příklad:

Žáci připravují systém voleb do ŠP – ukázka viz skripta.

Žáci připravují volební program.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Žáci navrhnou možné způsoby propagace volebního programu – přes facebook, instagram, webové stránky (např. www.webnode.cz – jsou zdarma).

Žáci nakreslí plakát k propagaci volebního programu.

Žáci natočí krátké video k propagaci volebního programu.

Hodinová dotace:

4 vyučovací hodiny

Tematický celek č. 7: Kompetence, role, funkce žákovského parlamentu

Doporučené formy organizace výuky tematického celku:

- projektová výuka,
- hromadná (frontální) výuka (výklad, popis, vysvětlení) – jaké jsou kompetence, role a funkce ŽP,
- týmová výuka,
- skupinová výuka.

Doporučené metody výuky:

- didaktická hra – co si můžeme a co si už nemůžeme dovolit říct, udělat, napsat apod.,
- metoda diskuzní:
  - ✓ žáci ve skupinách diskutují o tom, jak vytvořit plán práce žákovského parlamentu
  - ✓ žáci po skupinách prezentují to, na čem se dohodli, a reagují na připomínky ostatních,
  - ✓ žáci pojmenovávají role členů žákovského parlamentu a diskutují o jejich náplni,
  - ✓ žáci diskutují, jak nejlépe propagovat žákovský parlament,
- metoda 3-6-5,
- buzz group aj.,
- praktická ukázka funkcí a kompetencí jiných žákovských parlamentů,
- vytvoření kompletního plánu práce na školní rok,
- realizace prvního úkolu žákovského parlamentu – např. návrh směrem k ředitelství školy na nákup chybějícího materiálního vybavení.

Učební pomůcky:

- internet, psací potřeby, flipchart, pracovní list – příklady a ukázky funkcí a kompetencí jiných ŽP

Forma/způsob ověření získaných znalostí a dovedností:

Žáci vytvoří kompletní plán práce na školní rok.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Žáci zformulují návrh pro nákup materiálního vybavení.

Žáci vhodně prezentují svůj návrh při zasedání ŽP za přítomnosti vedení školy.

Žáci umí vyjmenovat role členů v parlamentu.

Hodinová dotace:

4 vyučovací hodiny

Tematický celek č. 8: Výbory

Doporučené formy organizace výuky tematického celku:

- hromadná (frontální) výuka (výklad, popis, vysvětlení) – co jsou výbory žákovského parlamentu a k čemu slouží,
- projektová výuka,
- týmová výuka,
- skupinová výuka.

Doporučené metody výuky:

- vyhledávání informací a pojmů – výbory ŠP,
- metoda diskuzní – žáci diskutují o tom, jaké výbory budou při ŽP fungovat a co budou mít v kompetenci,
- metoda 3-6-5,
- buzz group aj.,
- praktická ukázka výborů,
- vytvoření výborů příslušného ŽP.

Učební pomůcky:

- internet, psací potřeby, pracovní list – výbory ŽP.

Forma/způsob ověření získaných znalostí a dovedností:

Žáci vyhledají informace o pojmech – výbory ŽP.

Žáci vytvoří výbory žákovského parlamentu, rozdělí si jednotlivé funkce a přiřadí se do výborů.

Žáci zformulují náplň jednotlivých výborů.

Praktický příklad:

Žáci vytváří výbory ŽP – ukázka viz skripta.

Hodinová dotace:

5 vyučovacích hodin

Tematický celek č. 9: Jednací řád

Doporučené formy organizace výuky tematického celku:

- hromadná (frontální) výuka (výklad, popis, vysvětlení) – co je to jednací řád žákovského parlamentu a k čemu slouží,
- projektová výuka,
- skupinová výuka,
- týmová výuka.

Doporučené metody výuky:

- vyhledávání informací a pojmů – jednací řád,
- metoda diskuzní – žáci diskutují o tom, jak by měl vypadat jednací řád konkrétního ŽP,
- brainstorming,
- buzz group,
- metoda 3-6-5,
- case study aj.,
- praktická ukázka jednacího řádu,
- vytvoření jednacího řádu ŽP.

Učební pomůcky:

- internet, psací potřeby, skripta.

Forma/způsob ověření získaných znalostí a dovedností:

Žáci vyhledají informace o pojmech – jednací řád.

Žáci vytvoří jednací řád ŽP a stanoví jeho dobu trvání (např. školní rok).

Praktický příklad:

Žáci vytváří jednací řád ŽP – ukázka viz skripta (příloha č. 5).

Hodinová dotace:

5 vyučovacích hodin

Tematický celek č. 10: Memorandum (smlouvy)

Doporučené formy organizace výuky tematického celku:

- hromadná (frontální) výuka (výklad, popis, vysvětlení) – co je to memorandum, (smlouva), k čemu slouží, pro koho je určeno,
- skupinová výuka,
- týmová výuka.

Doporučené metody výuky:

- metoda heuristická – žáci individuálně nebo ve dvojicích vymyslí vzor a typ smlouvy, kterou by mohl ŽP uzavřít,
- metoda diskuzní – žáci diskutují o vhodnosti a použitelnosti smluv v běžném životě,
- buzz group,
- brainstorming aj.,
- praktická ukázka vzoru smlouvy,
- vytvoření smlouvy.

Učební pomůcky:

- internet, psací potřeby, flipchart, pracovní list – smlouva.

Forma/způsob ověření získaných znalostí a dovedností:

Žáci vytvoří závaznou smlouvu např. s vedením školy o právech a povinnostech školního parlamentu.

Žáci zformulují písemný návrh v souladu s normami pro náležitosti úředních dopisů. Žáci vhodně prezentují svůj návrh smlouvy při zasedání ŽP za přítomnosti vedení školy.

Praktický příklad:

Žáci vytváří memorandum, smlouvu – ukázka viz skripta.

Hodinová dotace:

2 vyučovací hodiny

Tematický celek č. 11: Evaluace a autoevaluace

Doporučené formy organizace výuky tematického celku:

- řízená diskuze,
- hromadná (frontální) výuka (výklad, popis, vysvětlení) – co je to evaluace, co je to autoevaluace a k čemu slouží, jak by je mohli žáci využít ke zlepšení práce žákovského parlamentu,
- týmová výuka,
- individuální výuka,
- projektová výuka,
- otevřené vyučování.

Doporučené metody výuky:

- metody slovní – koordinátor vysvětlí pojmy evaluace a autoevaluace,
- didaktická aktivita pro seznámení účastníků,
- debata,
- brainstorming,
- hobo metoda,
- metoda diskuzní – žáci diskutují o pojmech evaluace a autoevaluace, uvádí konkrétní příklady, pracují a vyhledávají informace,
- SWOT analýza.

Konkrétní popisy metod výuky jsou podrobně popsány ve skriptech pro koordinátory žákovského parlamentu na ZŠ.

Učební pomůcky:

- internet, psací potřeby, pracovní listy k tématu, skripta

Forma/způsob ověření získaných znalostí a dovedností:

Žáci jsou schopni definovat pojmy evaluace a autoevaluace.

Žáci vytvoří vlastní zhodnocení své práce.

Žáci vytvoří vlastní zhodnocení práce žákovského parlamentu.

Žáci vytvoří vlastní zhodnocení práce ostatních pracovníků školy.

Žáci uvádí konkrétní příklady, jak může žákovský parlament lépe fungovat.

Žáci vytvoří vlastní SWOT analýzu práce žákovského parlamentu.

Hodinová dotace:

3 vyučovací hodiny

Toto dílo „Modul pro koordinátory žákovského parlamentu na ZŠ, VP 2 prezenční forma: metodické listy“ je licencováno pod licencí Creative Commons [BY-SA].

Licenční podmínky navštivte na adrese <https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>